РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия за енергийно
и водно регулиране

X

входящ номер

X

Г-жо Тоткова, за включване в заседание

ДО
Г-Н ПЛАМЕН МЛАДЕНОВСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ЗА
ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Д О К Л А Д
от дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и
дирекция „Правна“

Относно: Заявление с вх. № Е-13-62-147 от 10.11.2025 г. за одобряване на изменение и допълнение на Общите условия на договорите за използване на електроразпределителната мрежа на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Със заявление с вх. № Е-13-62-147 от 10.11.2025 г., подадено в Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) и на основание чл. 21, ал. 1, т. 4 и чл. 104а от Закона за енергетиката (ЗЕ), § 15 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн. ДВ, бр. 67 от 2025 г. и чл. 132, ал. 1, т. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ) „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е отправило искане и е представило за одобряване проект на изменение и допълнение на Общите условия на договорите за използване на електроразпределителната мрежа на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД (ОУ, общите условия), одобрени с Решение ОУ-2/04.06.2021 г. на КЕВР. Със Заповед № З-Е-12 от 13.01.2026 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група за разглеждане на представения проект.

В чл. 21, ал. 1, т. 4 от ЗЕ е регламентирано правомощието на КЕВР да одобрява общите условия на договорите, включително общите условия, при които крайните клиенти използват електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа, към която са присъединени. Общите условия могат да се изменят и/или допълват с решение на Комисията по искане на лицензианта - чл. 132, ал. 1, т. 1 от НЛДЕ. В чл. 104а от ЗЕ е предвидено задължителното съдържание на ОУ, част от което по смисъла на ал. 2, т. 2 и 3 от посочената норма, са условията за прекратяване, прекъсване и за качество и надеждност на снабдяването с електрическа енергия. Аналогична е и разпоредбата на чл. 127, ал. 1, т. 2 и 4 от НЛДЕ.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, обн. ДВ, бр. 67 от 2025 г. (ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 67 от 2025 г.) в ЗЕ е въведено задължение за операторите на разпределителни електрически мрежи да заплащат на крайните клиенти неустойка, в случай че временното прекъсване или ограничаване на снабдяването с електрическа енергия надхвърля общо 48 часа за период от 72 часа – чл. 73, ал. 4 от ЗЕ. С посочения ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 67 от 2025 г. е допълнено и задължителното съдържание на ОУ с изискването общите условия да съдържат и отговорността на оператора при нерегламентирано прекъсване и некачествено снабдяване, както и срок за уведомяване в случаи на претърпени вреди от действие или бездействие на оператора – чл. 104а, ал. 2, т. 4 от ЗЕ.

Горните изменения и допълнения на ЗЕ налагат необходимост от изменение на общите условия на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, одобрени с Решение № ОУ-2 от 04.06.2021 г. на КЕВР. Отделно от това, в представения проект дружеството е предложило и други изменения и допълнения на ОУ.

Съгласно чл. 128, ал. 1 от НЛДЕ проекта на ОУ се оповестява от енергийното предприятие на крайните клиенти по подходящ начин и се обявява в центровете за работа с крайните клиенти най-малко 30 дни преди представянето им за одобряването от КЕВР, като за публичното обсъждане се води писмен протокол (чл. 128, ал. 2 от НЛДЕ). Според чл. 129, ал. 1 от НЛДЕ към заявлението за одобряване на ОУ се прилагат: становищата и бележките по проекта, получени в хода на публичното обсъждане на ОУ, както и протоколът от публичното обсъждане; становище на енергийното предприятие по получените коментари и бележки в хода на публичното обсъждане на проекта на ОУ; решение на управителните органи на енергийното предприятие за приемане на ОУ.

В изпълнение на посочените по-горе разпоредби от ЗЕ и НЛДЕ „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е представило следните документи:

- проект за изменение и допълнение на ОУ;
- доказателства за публикуване на проекта за изменение и допълнение на ОУ на електронната страница на дружеството от 26.09.2025;
- протокол от 24.10.2025 г. от публично обсъждане на проекта за изменение и допълнение на ОУ;
- снимки от центрове за обслужване на клиенти;
- копие на становище от Омбудсмана на Република България, постъпило на 05.11.2025 г.;
- копие на препис-извлечение от Протокол № 23 от 25.09.2025 г. от заседание на Управителния съвет на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД;
- копие на становище по чл. 129, ал. 1, т. 2 от НЛДЕ на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД във връзка с предложенията на Омбудсмана на Република България, касаещи разпоредби от проекта за изменение и допълнение на ОУ;
- копие на документ за внесена такса за разглеждане на заявлението.

Според представеният протокол от 24.10.2025 г. на проведеното обществено обсъждане на проекта за изменение и допълнение на ОУ са присъствали представители на Федерацията на потребителите в България и на Независимия съюз на потребителите в България. Същите са изразили положително становище по предложените изменения и допълнения на ОУ.

След проведеното публично обсъждане проектът за изменение и допълнение на ОУ е приет от Управителния съвет на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД с решение по т. 1 от Протокол № 23 от 25.09.2025 г.

С писмо вх. № Е-13-62-147 от 08.04.2026 г. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е предоставило становище/възражение по проекта от г-н Камен Димитров, краен клиент на дружеството постъпило на 24.03.2026 г., по електронна поща. Въпреки, че становището е представено извън срока, обявен за публично обсъждане на проекта, същото е препратено в КЕВР по компетентност, тъй като е адресирано до Комисията. По отношение на изложеното от г-н Димитров възражение, „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е посочило, че направените от г-н Димитров коментари по разпоредби от проекта за изменение на ОУ не съдържат конкретни предложения, а имат характер на общо възражение и недоволство от дейността на дружеството и поради тази причина дружеството не би могло да коментира в детайл съдържанието им, доколкото същите остават в сферата на субективните твърдения без правна или фактическа аргументация спрямо предложените изменения. В заключение „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е счита, че предвид факта, че проектът вече е официално внесен за разглеждане в Комисията, то в рамките на висящата административна процедура за одобряване на проекта, ще бъде извършена преценка дали предложените текстове са балансирани и дали осигуряват справедливо съотношение между интересите на дружеството в качеството му на оператор на електроразпределителна мрежа и защитата на крайните клиенти.

След анализ на проекта за изменение и допълнение на Общи условия на договорите за използване на електроразпределителната мрежа на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД и с оглед неговото съответствие със ЗЕ и подзаконовите актове по неговото прилагане, същият следва да бъде изменен, а именно:

1. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД предлага в чл. 19 да се създаде нова т. 12 със следното съдържание: *„т. 12. в случай че към обекта за потребление има присъединени инсталации за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници и/или съоръжения за съхранение на електрическа енергия с обща инсталирана генераторна мощност над 200 kW – да осигурява предаването на данни в реално време на ЕРМ ЗАПАД за доставената в мястото на присъединяване електрическа мощност, както и дистанционно управление на тази мощност.“*

Предложението на дружеството следва да се приеме.

2. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД предлага чл. 49 да се измени по следния начин: „Чл. 49. ЕРМ ЗАПАД може временно да преустанови преноса на електрическа енергия без предварително уведомление до КЛИЕНТИТЕ в следните случаи: 1. за предотвратяване на непосредствена опасност за здравето и/или живота на хора; 2. за предотвратяване на опасност от нанасяне на значителни материални щети на обекти на електроенергийната система, електроразпределителната мрежа или на клиентите; 3. за предотвратяване на опасност от замърсяване на околната среда; 4. за предотвратяване и ликвидиране на аварийни ситуации; 5. необходимост от промяна на

конфигурацията на преносната или разпределителната мрежа с цел запазване сигурното снабдяване на клиентите с електрическа енергия; 6. при повреди в електрическите мрежи и/или съоръжения по независещи от електроенергийното предприятие причини; 7. при въвеждане на ограничителен режим на снабдяването с електрическа енергия по реда на Наредба №10 от 9.06.2004 г. за реда за въвеждане на ограничителен режим, временно прекъсване или ограничаване на производството или снабдяването с електрическа енергия, топлинна енергия и природен газ; 8. при ползване на електрическа енергия, без да се измерва или ако неправилно се измерва със средства за търговско измерване; 9. при превишаване на договорената предоставена или обща електрическа генераторна мощност; 10. при установяване на несъгласувана промяна на схемата за свързване на КЛИЕНТА.“

Предложението на дружеството следва да се съобрази с чл. 72 и чл. 122, ал. 2 от ЗЕ, които регламентират реда и условията за въвеждане на ограничителен режим, съответно правото на операторът на електроразпределителната мрежа да преустановява временно преноса на електрическа енергия през електроразпределителната мрежа без предварително предизвестие. Хипотезите, в които операторът има право да преустановява временно преноса са изчерпателно регламентирани в чл. 122, ал. 2, т. 1 до т. 4 от ЗЕ и не подлежат на разширяване в ОУ.

По отношение на предвидената в ОУ възможност „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД да може да преустановява преноса на електрическа енергия при въведен ограничителен режим, следва да се има предвид, че въвеждането на такъв режим е регламентирано в чл. 72 от ЗЕ и не следва да се преурежда и допълва чрез ОУ.

Предвид изложеното чл. 49 от ОУ следва да придобие редакция:

„Чл. 49. ЕРМ ЗАПАД може временно да преустанови преноса на електрическа енергия без предварително предизвестие в следните случаи: 1. за предотвратяване на непосредствена опасност за здравето и сигурността на хора или съоръжения; 2. при повреди в електрическите мрежи и/или съоръжения по независещи от електроенергийното предприятие причини; 3. при ползване на електрическа енергия, без да се измерва или ако неправилно се измерва със средства за търговско измерване; 4. при установяване на несъгласувана промяна на схемата за свързване.“

3. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД предлага чл. 58 да се измени по следния начин: „Чл. 58. При настъпване на събитие по чл. 73, ал. 1, т. 1 - 7 от Закона за енергетиката, довело до прекъсване или ограничение на електрозахранването с продължителност, надхвърляща общо 48 часа за период от 72 часа, ЕРМ ЗАПАД заплаща на засегнатите КЛИЕНТИ неустойка в размер на 30 (тридесет) лева. В случай че прекъсването или ограничението на електрозахранването е с продължителност над 60 часа, ЕРМ Запад дължи на КЛИЕНТИТЕ допълнително неустойка в размер на 20 лв. (двадесет лева) за всеки започнал период от 12 (дванадесет) часа без електрозахранване. Неустойката не се дължи в случаите на въведен ограничителен режим.“

По смисъла на § 15 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 67 от 2025 г. в тримесечен срок от влизането му в сила операторите на електрически мрежи привеждат общите условия по чл. 104а в съответствие с него и ги представят на КЕВР за одобрение. В тази връзка клаузите на ОУ за дължимите от мрежовите оператори на клиента неустойки при прекъсване на снабдяването с електрическа енергия следва да бъдат допълнени с неустойката, предвидена в чл. 73, ал. 4 от ЗЕ - при продължителност на прекъсването или ограничението на снабдяването с електрическа енергия, надхвърлящо общо 48 часа за период от 72 часа, мрежовите

оператори заплащат на засегнатите крайни клиенти неустойка за времето над 48 часа в размер, определен в общите условия.

Основно лицензионно задължение на електроразпределително дружество е да осигури непрекъснатост на електроснабдяването и качество на доставяната електрическа енергия – чл. 89, т. 2 от ЗЕ и т. 3.3.1 от Лицензия № Л-135-07 от 13.08.2004 г. за дейността „разпределение на електрическа енергия“. Както се установява от мотивите и обсъжданията на проекта на ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 67 от 2025 г., касаещи изменението на чл. 73 от ЗЕ въведената в закон допълнителна неустойка цели постигане на по-голяма ангажираност на дружествата за максимално бързо и трайно отстраняване на неизправностите в електроразпределителните мрежи и ограничаване на възможностите за временно краткотрайно възстановяване на снабдяването с електрическа енергия. В допълнение, клаузите на ОУ за дължимите от всички мрежови оператори неустойки при прекъсване на снабдяването с електрическа енергия следва да са идентични по основание и размер. По този начин ще се гарантира, че при преустановяване и при ограничаване на снабдяването с електрическа енергия всички клиенти, които ползват електроразпределителните мрежи в Република България, експлоатирани от „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, „Електроразпределение Юг“ ЕАД и „Електроразпределение Север“ АД ще имат право на идентични обезщетения.

Предвид горното, чл. 58 от ОУ следва да се допълни и да придобие редакция:

„Чл. 58. (1) В случай, че КЛИЕНТ остане без снабдяване с електрическа енергия по вина на ЕРМ ЗАПАД*, дружеството заплаща на КЛИЕНТА неустойки в размер:*

1. 15 (петнадесет) евро за период повече от 24 часа без снабдяване с електрическа енергия и по 10 евро за всеки започнал след това период от 12 часа или

2. 30 (тридесет) при продължителност на времето без снабдяване с електрическа енергия надхвърляща общо 48 часа за период от 72 часа.

(2) Всяко прекъсване се счита за начало на период за преценка на обстоятелствата по ал. 1, т. 1 и ал. 1, т. 2. При прекъсвания на снабдяването с електрическа енергия, всяко от които с продължителност по-малка от 24 часа, се дължи неустойка по ал. 1, т. 2, ако са налице обстоятелствата за това. Един и същи интервал от време без снабдяване с електрическа енергия може да участва при формиране на предпоставките само на една неустойка.

(3) ЕРМ ЗАПАД *заплаща на засегнатите клиенти неустойките по ал. 1 в 30 (тридесет) дневен срок, считано от датата, на която изтича периода, за който се дължи неустойка. Не се считат за засегнати от прекъсването клиенти, чиито обекти са без консумация на електрическа енергия за период от 13 (тринадесет) отчетни периода преди началото на прекъсването или са с временно преустановено снабдяване по реда на чл. 51 или чл. 53 от настоящите ОУ.*

(4) При липса на данни за целите на плащането, ЕРМ ЗАПАД *в срока по ал. 3 уведомява КЛИЕНТА чрез писмено уведомление, кратко текстово съобщение до мобилен номер, съобщение на електронна поща, телефонно обаждане или по друг подходящ начин. Дружеството заплаща неустойката в срок от 10 (десет) дни, считано от датата на предоставянето на данните от КЛИЕНТА.*

(5) Неустойките по ал. 1 не се дължат при въведен ограничителен режим.“

4. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД предлага в чл. 62 да се създаде нова т. 7, а досегашната т. 8 да стане т. 9 със следното съдържание: „Чл. 62, т. 7. когато за нормалната работа на електронно оборудване е необходимо инсталиране на непрекъсваемо токозахранващо устройство (UPS) за компенсиране на бързите

изменения на напрежението, в резултат на изменения на натоварването в уредбите на клиентите или на комутации в електроенергийната система, и то не е осигурено от КЛИЕНТА.“

В чл. 62 от ОУ са предвидени случаите, които изключват отговорността на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД за неизпълнение на задълженията си във връзка с качеството на снабдяването. Непрекъсваемо токозахранващо устройство е техническо средство, предназначено да осигурява резервно захранване в случай на прекъсване на снабдяването с електрическа енергия, както и за повишаване на ниското напрежение на електроразпределителната мрежа.

По силата на т. 3.3.1 от лицензия № Л-135-07 от 13.08.2004 г., издадена на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД за дейността „разпределение на електрическа енергия“ лицензиантът е задължен да осигурява непрекъснато разпределение на електрическа енергия по мрежата с определено качество и предоставя услуги на потребителите в съответствие с показателите за качество на електроснабдяването, определени с решение на Комисията. Следователно, основно непрекъсваемостта на снабдяването с електрическа енергия с напрежение, съответстващо на т. 3.2.1.3.2. от Методиката за отчитане изпълнението на целевите показатели и контрол на показателите за качество на електрическата енергия и качество на обслужването на мрежовите оператори, обществените доставчици и крайни снабдители, приета от КЕВР с решение по Протокол № 87 от 17.06.2010 г. е лицензионно задължение на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, изпълнението, на което не следва да бъде обезпечавано от клиента чрез инсталиране за негова сметка на допълнителни технически средства, каквито са непрекъсваемите токозахранващи устройства.

Предвид горното, предложението на дружеството не следва да се приема.

5. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД предлага да се създаде нов чл. 62а със следното съдържание: „Чл. 62а. Не могат да се ползват от неустойки и обезщетения по реда на тези Общи условия собственици на обекти, присъединени към електроразпределителната мрежа и КЛИЕНТИ, които към датата на събитието не са изпълнили задължението си по чл.19, т. 9 от тези Общи условия.“

Задължението за заплащане на неустойки и обезщетения имат обезпечителен ефект по отношение на изпълнението на основните лицензионни задължения на дружеството. Поради това, заплащането на такива неустойки и обезщетения не може да се бъде ограничавано от други условия, още повече, когато такива ограничения не са предвидени в закон.

Предвид горното, предложението на дружеството не следва да се приема.

6. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД предлага чл. 64, ал. 1 да се измени по следния начин: „Чл. 64, ал. 1. Пострадалата страна е длъжна в срок до 15 (петнадесет) дни от узнаването писмено да уведоми другата страна в случаите, когато е претърпяла вреди от действие или бездействие на другата страна“

Предложението на дружеството следва да се приеме.

7. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД предлага наименованието на Глава десета да се измени по следния начин: „Глава десета: Условия за временно преустановяване на достъпа до разпределителната мрежа и за прекратяване на присъединяването“

Предвид изложеното по-долу в т. 8 предложението на дружеството не следва да се приеме.

8. „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД предлага да се създаде нов чл. 68а със следното съдържание: „Чл. 68а. (1) ЕРМ ЗАПАД има право временно да преустанови достъпа до разпределителната мрежа на обект в следните случаи:

1. Когато лицето, упражнявало временно правата на КЛИЕНТ, е уведомило надлежно ЕРМ ЗАПАД, че срокът на даденото от собственика или титуляря на вещно право на ползване на имота съгласие е изтекъл, и при липса на постъпило заявление от страна на собственика или на титуляря на вещното право на ползване на имота за встъпване в правата му на КЛИЕНТ, съответно, при липса на подадено заявление от друго лице, получило съгласието на собственика или титуляря на вещното право на ползване на имота временно да упражнява правата на КЛИЕНТ за посочения обект.

2. установена липса на достъп до средството за търговско измерване и/или прекъснато електроснабдяване поради неплащане на задължения за срок от 2 (две) и повече години след прекъсването.

(2) За периода на временно преустановяване на достъпа до електроразпределителната мрежа по ал. 1 не се начислява цена достъп до електроразпределителната мрежа, включително и при липса на консумирана електрическа енергия за отчетния период.

(3) ЕРМ Запад възстановява безвъзмездно достъпа до електроразпределителната мрежа на обект по ал. 1, при наличие на постъпило заявление в срок до 1 (една) година след преустановяването на достъпа от страна на собственика на обекта или от лице с предоставено вещно право на ползване. За целта лицето предоставя документи, удостоверяващи правото му на собственост/ползване и подава декларация, че не е извършвано преустройство на обекта по реда на ЗУТ, че вътрешната инсталация е непроменена и съответства на изискванията за безопасност, както и че не надвишава договорената присъединена мощност.

(4) След изтичане на срока по ал. 1 и при липса на постъпило заявление за възстановяване на захранването и/или встъпване в договорни отношения за посочения обект от правоимащо лице по реда на ал. 3, ЕРМ ЗАПАД прекратява присъединяването на обекта.“

Съгласно § 1, т. 15 от Допълнителните разпоредби на ЗЕ достъп до електроразпределителните мрежи е правото за използване на разпределителните мрежи за пренос на електрическа енергия срещу заплащане на цена и при условия, определени с наредба. Такава наредба е Наредба № 6 от 28.03.2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи. По аргумент от чл. 27 от посочената наредба, във връзка с § 1, т. 1 от Допълнителната разпоредба на Правилата за условията и реда за предоставяне на достъп до електропреносната и електроразпределителните мрежи правото на достъп не се разглежда като самостоятелно право, тъй като същото е функционално свързано с присъединяването на конкретен обект към електроразпределителната мрежа. В тази връзка, техническите параметри и условията за присъединяване на обект за потребление се договарят в договора за присъединяване и същите запазват действието си и в договора за достъп и пренос.

Предвид горното, правото на достъп до електроразпределителната мрежа на вече присъединен към тази мрежа обект може да се преустанови като се преустанови присъединяването му. Хипотезите, при наличието на които операторът на електроразпределителна мрежа има право да преустанови присъединяването са изчерпателно предвидени в чл. 122, ал. 3 от ЗЕ, съответно в чл. 131, ал. 3 от Наредба № 6 от 28.03.2024 г. за присъединяване на обекти към електрическите мрежи и не могат да бъдат допълвани в ОУ.

С оглед горното предложението на дружеството не следва да се приеме.

9. Предвид промяната на официалната парична единица в Република България от лев на евро в съответните клаузи на ОУ стойностите, посочени в лева следва да се посочат в евро.

10. След привеждане на разпоредбите на проекта за изменение на ОУ в съответствие с настоящия доклад, проекта следва да се преномерира.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 4 и чл. 104а, ал. 1 от Закона за енергетиката и чл. 43, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация предлагаме Комисията за енергийно и водно регулиране да обсъди следните

РЕШЕНИЯ:

1. Да приеме настоящия доклад;
2. Да насрочи открито заседание за разглеждане на доклада по т. 1;
3. Да определи дата, час и място за провеждане на открито заседание, които да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията, като се осигури и възможност за дистанционно участие;
4. Да покани за участие в откритото заседание по т. 2 лицата, представляващи „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД или други упълномощени от тях представители на дружеството.

Приложение: Проект за изменение на Общи условия на договорите за използване на електроразпределителната мрежа на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, приложение към заявление с вх. № Е-13-62-147 от 10.11.2025 г.

Проект за
изменение и допъ